

ELSŐSEGÉLY - útmutató

Mentőhívás: Tel: 104 vagy 112	Mikor?		<ul style="list-style-type: none"> ▶ Életveszély, vagy gyanúja (eszméletlen, súlyos vérzés, stb.); ▶ Baleset, sérülés, ▶ Mérgezés ▶ Erős fájdalom, (pl. Fulladásérzés) ▶ Nehézlégzés; ▶ Csillapíthatatlan hányás, ▶ Szédülés, beszédzavar 	Égési sérülések:	Három típusa van: → <i>Elsőfokú:</i> , bőrpír, → <i>Másodfokú:</i> Hólyagok → <i>Harmadfokú:</i> Viaszos, sápadt bőr, a hólyagok felszakadnak	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Hűteni kell! - Hideg folyóvízzel 10 – 15 percen keresztül! ▶ Steril kötést kell. ▶ Mentőt hívni, II.-III. fokúnál! TILOS az égési sérülésbe bármilyen anyagot tenni – tejföl, étolaj stb.
	Közölni kell:		<ul style="list-style-type: none"> ▶ Mi történt? ▶ Hol történt? ▶ Hány sérült van? ▶ Milyen sérülés, panasz, tünet észlelhető? ▶ A bejelentő neve és telefonszáma. 	Speciális vérzések	Orrvérzés	<ul style="list-style-type: none"> ▶ A fejet normál tartásban kissé előredöntve tartjuk és orrcimpákat fogjuk össze 10-15 percig. ▶ Ha nem akar elmúlni ORVOS!
Sebellátás - Vérzések	Hajszáleres vérzés	(gyöngyöző élénkpiros)	<ul style="list-style-type: none"> ▶ <i>A seb környékét folyó vízzel alaposan tisztítsuk meg.</i> ▶ <i>Fertőtleníteni kell pl.: Betadine</i> ▶ <i>Steril kötést helyezünk fel.</i> 	Légúti akadály („félrenyelt”)	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Száj vérzés ▶ A fejet billentsük előre majd helyezzünk gézpárnát a vérzésre → <u>Fogmedrinél:</u> harapjon rá! ▶ Útés a lapockák közé ▶ Haimlich-féle műfogás 	

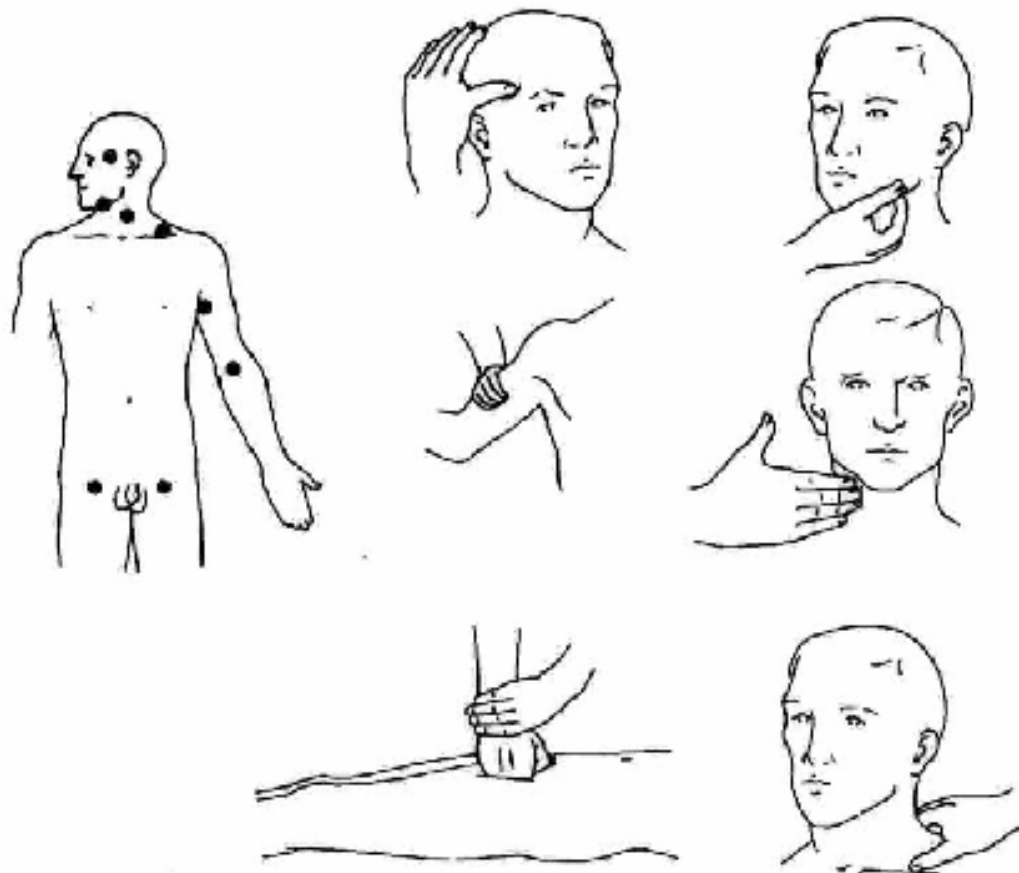
Artériás vérzés:	(élénkpiros, spriccel)	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Vérző testrészt felemelése ▶ Artériás nyomópont elnyomása ▶ Artériás nyomókötés (gézlap, egy csomag pólyát rászorítunk majd körbekötözzük) ▶ MENTŐ! 	Anafilaxia (heveny allergiás reakció):	<u>Oka lehet:</u> → Rovarcsíprés, → Ételek, → Egyes gyógyszerek	<u>Tünetei:</u> → Foltos bőrkiütés, → Nyálkahártya megduzzadása (nyelv, torok) → Szem körüli vizenyős duzzanat, Légzési nehézség
	Vénás vérzés	(Sötétvörös, egyenletesen folyik)			

Rosszulletek:	Ájulás	Tünetei:	Eszméletlen sérült ellátása:	1: Hajtsuk hátra a beteg fejét 2: Nézzünk bele a szájába 3: Tisztítsuk ki a száját 4: keressünk rajta sérüléseket. 5.: stabil oldalfektetés	<u>Stabil oldalfekvés kizáró okai:</u> → Csigolyatörés → Sorozat-bordatörés, ill. szegycsonttörés, → Nyílt hasi sérülés, → Medence törés → Combcsonttörés → Gerinctörés → Nagy fokú égés
		Szédül, sápadt, Bő verejtékezés Beszéde, mozdulatai tétovák, <u>Ellátása:</u> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Fektessük vízszintesbe és a lábait emeljük fel. ▶ Miután magához tért: 8-10 percig hagyjuk feküdni! 			

		<ul style="list-style-type: none"> ▶ ÜLTETNI TILOS! ▶ Hívjunk ORVOST! 				
	Alacsony vércukorszint	<p>Tünetei:</p> <p>Sápadt, Veritékes bőr, Ájulás, vagy eszméletzavar (eszméletvesztés).</p> <p>Ellátása:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Ha eszméleténél van, adjunk neki 2-3 kockacukrot, vagy cukros folyadékot. ▶ Eszméletlent helyezük stabil oldalfekvésbe! ▶ MENTŐ! 	TILOS MOZGATNI a sérültet, ha:	Gerincsérülés	<p>Tünetei:</p> <p>→ Chaplin tartás</p> <p>→ Baleset mechanizmusa: Magasból esés</p>	<p>Ellátása:</p> <p>NEM MOZGATHATÓ!!</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Talált helyzetben rögzítjük: → Körbe pokrócozzuk. ▶ Mentő!
				Medencetörés	<p>→ Baleset mechanizmusa: (gázolás, elcsúszás)</p> <p>→ A láb rendellenes helyzetben van.</p> <p>KIFORDULT a sérült végtag.</p>	
				Combcsonttörés		
	Agyrázkódás:	<p>Tünetei:</p> <p>fejfájás, a szédülés, a hányinger és a hányás, illetve a szellemi teljesítőképesség átmeneti gyengülése.</p> <p>Előfordulhat eszméletvesztés!</p> <p>Ellátása:</p>	Egyéb csont és ízületi sérülések	Lábszártörés, bokaficam.	<p>Fájdalom, Funkciózavar/kiesés</p> <p>Formaváltozás!</p>	<p>Talált helyzetben rögzítjük. (ld. fenn). Szükség esetén mozgatható.</p>
				Felkar törés, kulcscsont -törés, vállficam, könyökficam,	<p>Fájdalom, Funkciózavar/kiesés</p> <p>Formaváltozás!</p>	<p>2 db Háromszögletű kendővel kell rögzíteni!</p> <p>Szakellátást igényel</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Nyugalomba helyezzük ▶ Mentőt hívunk! <p>Koponya-alalapi törés esetén: Megemelt fejjel fektetjük, NE mozgassuk!</p>					
			<p>Alkar törés</p>	<p>1 db Háromszögletű kendővel kell rögzíteni! Szakellátást igényel.</p>		

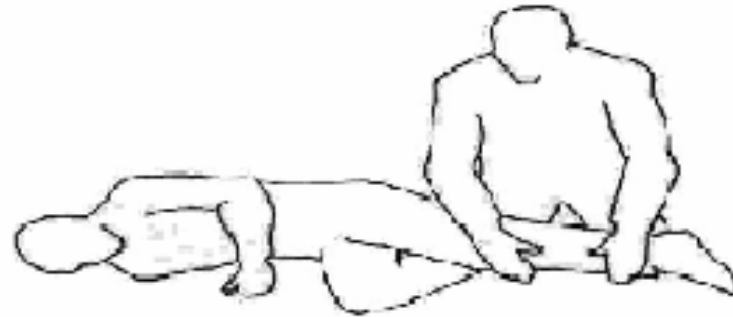
Az Artériás nyomópontok, és elnyomási módjaik

A stabil oldalfektetés kivitelezése (Gábor Aurél féle):

I. Lépés: Húzzuk fel a sérült lábát, és kezét helyezzük szorosan maga mellé!

III. Lépés: Nyújtsuk ki a felülre eső lábát!

II. Lépés. A sérült térdénél és vállánál fogva a magamellé helyezett kezén próbáljuk meg ÓVATOSAN átgördíteni!

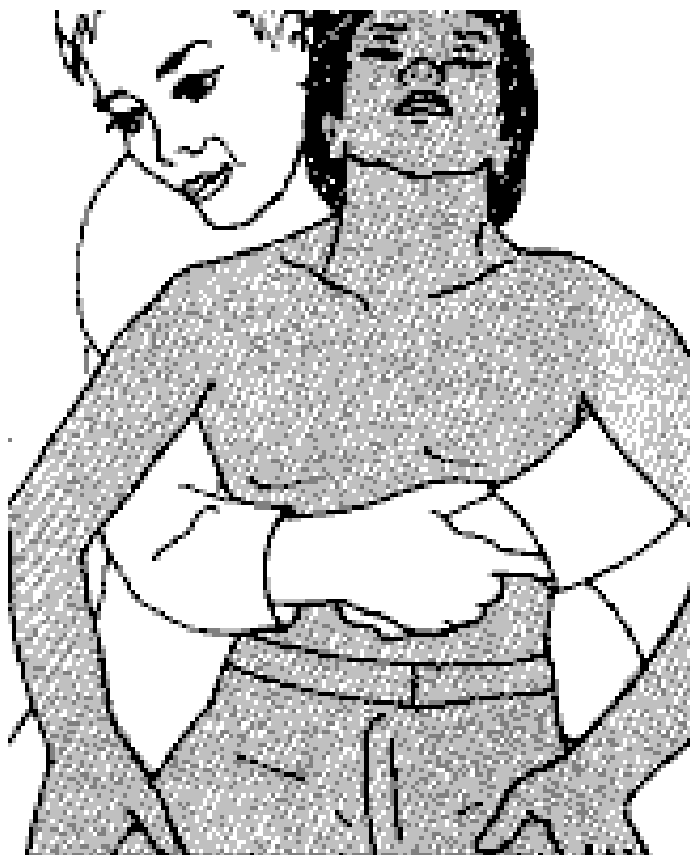

IV. Lépés: igazítsuk ki a sérült vállát, majd a felülre eső kezét helyezzül az arca alá. Végül nyissuk ki a sérült száját!

Heimlich-féle műfogás:

- ▶ Álljunk a beteg mögé,
- ▶ Két kezünkkel hasát kulcsoljuk át
- ▶ Majd hirtelen mozdulattal

gyakoroljunk nyomást a gyomorszáj területére

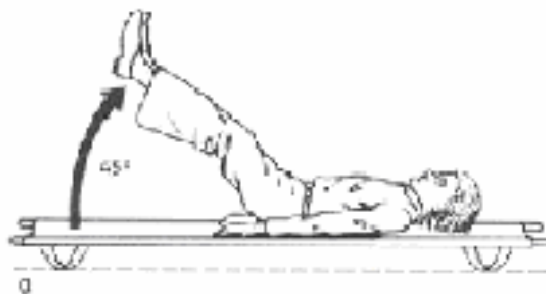
Kivitelezése:

Hanyatt fekvő helyzet – lapos fektetés
(talált helyzetben való fektetés)

Féligülő helyzet, megtámasztott háttal
Mellkassérült (bordatörött), Nehézlégzés,
légségi elégtelenség esetében

Sokk-fektetés (alsó végtagok megemelése)
Sokk, ájulás esetén

Fektetési módok:

Lapos fektetés, megemelt fejjel
Eszméleténél lévő koponya sérült

Az alsó végtagok csípőben és térdben behajlítva,
térdék alátámasztva, a lábfejek megtámasztva.
Hasi sérült (gyomorvérzés), hasi görcsök esetén

Stabil oldalfektetés
Eszméletlen sérült esetén